

Nämndsbudget 2019

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Nämndens ansvar	4
Plan för verksamheten	5
Efterfrågan och behov.....	5
Barnens bästa förskola	6
Kvalitet.....	6
Kompetens.....	8
Kapacitet.....	10
Förskolans betydelse för Malmös utveckling	11
Ekonomi.....	13
Resultaträkning.....	18
Investeringsram.....	18

Bilagor

Bilaga 1: Regler för ersättning till kommunala och fristående förskolor och pedagogisk omsorg

Bilaga 2: Grundbelopp till förskolor och pedagogisk omsorg 2019

Bilaga 3: Specifikation av grundbelopp 2019

Sammanfattning

Utvecklingen av förskoleverksamheten sker varje dag i mötet mellan barn och pedagoger. Målen för verksamheten finns i skollagen och förskolans läroplan. Förskolechefernas uppdrag att leda verksamheten och medarbetarnas förutsättningar att utföra läroplansuppdraget kommer att stå i fokus år 2019. Här kommer förskolechefens ansvar att leda det pedagogiska arbetet på förskolorna, ett nära ledarskap och tilliten till medarbetarnas förmåga att utveckla verksamheten att vara centrala utgångspunkter för arbetet.

Förskolenämnden ska som huvudman för den kommunala förskoleverksamheten se till att utbildningen genomförs i enlighet med de nationella styrdokumenterna. Detta innebär bland annat att säkerställa likvärdig kvalitet genom att ge förskolorna de förutsättningar som behövs för att uppdraget på enhetsnivå ska kunna genomföras. Inom ramen för den nationella styrningen har förskolenämnden från och med den 1 januari 2019 utsett förskoledirektör till skolchef för den kommunala förskoleverksamheten. Skolchefen ska samordna det systematiska kvalitetsarbetet samt hanteringen av brister som kan uppstå i förhållande till föreskrifterna. Vidare börjar en reviderad läroplan gälla den 1 juli 2019 och under våren fortsätter förberedelsearbetet med inriktning på dialog och förankringsarbete i förskolornas arbetslag.

Tillgång till personal med rätt kompetens är en av de största utmaningarna för att skapa förutsättningar för likvärdig förskoleverksamhet med god kvalitet. Tillgången till förskollärare i organisationen påverkar förutsättningarna för att planera och utföra verksamheten utifrån läroplansuppdraget, samtidigt som det råder brist på förskollärare. Att aktivt arbeta med utveckling av förskollärarnas förutsättningar kommer att vara centralt under år 2019, ett arbete där professionen kommer att involveras för att bidra till förbättring av förskollärarnas förutsättningar och arbetsvillkor. Kontinuitet i personal- och barngrupperna är en fortsatt viktig kvalitetsfråga och strategier för att nyttja den samlade kompetensen i arbetslagen optimalt är avgörande för att en likvärdig förskola med god kvalitet ska kunna säkerställas. Arbetet för att behålla förskollärare, barnskötare och pedagoger kommer att ha ett särskilt fokus under året.

Att minska ohälsan i organisationen är en fortsatt utmaning. Åtgärder och aktiviteter som pågår och planeras är långsiktiga och bedöms kunna bidra till en minskad sjukfrånvaro på sikt. Mot bakgrund av förskollärarens ökade psykiska ohälsa och sjukfrånvaro, samt för att klargöra möjliga förebyggande åtgärder har en forskningsstudie genomförts i samarbete med Malmö universitet. Slutrapporten presenteras i början av året och väntas ge viktig kunskap i det fortsatta arbetet.

Antalet barn i förskoleåldern ökar nu inte i samma omfattning som tidigare år och lokalkapaciteten bedöms vara balanserad med den totala efterfrågan. Samtidigt finns det trots omfattande ombyggnation, upprustning och avveckling under tidigare år fortfarande förskolor där kvaliteten i inne- och utemiljön bedöms som otillräcklig. Utvecklingen av lokalkostnaderna de senaste åren har resulterat i ett särskilt analysarbete tillsammans med servicenämndens verksamhet för att identifiera och utreda faktorer som påverkar kostnadsutvecklingen. Detta arbete kommer även fortsättningsvis att vara prioriterat eftersom utvecklingen av lokalkostnaderna har direkt påverkan på det ekonomiska utrymmet för den pedagogiska verksamheten.

Tidiga satsningar på barns utveckling i ett livslångt perspektiv är avgörande när det hållbara Malmö ska byggas. Förskolenämnden bidrar till denna utveckling både genom sitt kärnuppdrag och genom insatser för att få fler barn att gå i förskolan. Uppsökande verksamhet i samverkan med idéburen sektor och arbete tillsammans med andra nämnder kring familjecentraler och öppen förskola är fortsatt prioriterade.

Antal barn i åldern 1-5 år beräknas uppgå till 23 348 barn, vilket bedöms innebära 20 430 heltidsplatser i förskoleverksamhet. Kommunbidraget uppgår till 2 895,3 Mkr, vilket är en ökning med 82,7 Mkr jämfört med nämndsbudget 2018.

De ekonomiska förutsättningar som Malmö stad och förskoleverksamheten står inför förutsätter ett fortsatt förändrings- och utvecklingsarbete för en väl fungerande och effektiv verksamhet. Sedan tidigare pågår processer som syftar till att bidra till en mer effektiv verksamhet. Införandet av ett IT-stöd för registrering av barns vistelsetid på förskolan (VISP) är genomfört och går in i ett nytt skede, vilket bland annat väntas stärka förutsättningar för en kvalitativ resurs- och bemanningsplanering.

Nämndens ansvar

Förskolenämndens ansvarar enligt kommunfullmäktiges reglemente för förskola och pedagogisk omsorg fram till dess att barnet börjar förskoleklass eller barnets skolplikt infaller. I ansvaret ingår öppen förskola och omsorg på annan tid än då förskola erbjuds.

Nämnden fullgör de uppgifter som enligt skollagen och andra författningar ankommer på kommunal huvudman. Enligt skollagen ska förskolan stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning. Förskolans uppdrag är enligt förskolans läroplan att lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar.

Nämnden ska skapa förutsättningar för en likvärdig förskoleverksamhet med god kvalitet. För att barn och ungdomar i Malmö ska ges goda förutsättningar och stå väl rustade inför framtiden krävs nära samverkan och samarbete mellan stadens nämnder och förvaltningar för att inom sina ansvarsområden bidra till en positiv utveckling av förskoleverksamheten.

Bestämmelser om erbjudande av plats i förskola framgår av skollagen. Barn från och med ett års ålder ska erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Från och med tre års ålder ska barn erbjudas förskola under minst 525 timmar om året. Barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldraledda, ska från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan.

Nämnden beslutar om godkännande av fristående förskoleenheter, samt fastställer bidrag till enskild huvudman och handlägger ärenden inom detta område. Vidare har nämnden enligt skollagen tillsynsansvar när det gäller fristående förskoleenheter och enskild pedagogisk omsorg.

Förskolenämnden bidrar till utvecklingen av ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart Malmö. Satsningar på barns utveckling i ett livslångt perspektiv är viktiga för att uppnå målet om minskad ojämlikhet i hälsa inom staden och i arbetet för FN:s globala mål i Agenda 2030. I detta arbete har nämnden ett ansvar att samverka med olika myndigheter, organisationer, civilsamhälle, näringsliv och medborgare.

Nämnden ska inom ramen för uppdraget i reglementet bedriva en väl fungerande och effektiv verksamhet. Nämnden har ansvaret att inom givet kommunbidrag uppfylla de mål och den lagstiftning som gäller för verksamheten.

Förskolenämnden har utsett förskoledirektör till skolchef för den kommunala förskoleverksamheten från och med den 1 januari 2019.

Förvaltningens organisation

Det finns totalt 222 kommunala förskolor. Förskolorna är organiserade i 52 förskoleområden som alla leds av en förskolechef i samarbete med biträdande förskolechef och förste förskollärare.

Förskoleområdena är organiserade i fem utbildningsområden ledda av utbildningschefer. Inom utbildningsområdena finns stödfunktioner i form av pedagogiska utvecklingsteam, specialpedagog- och psykologteam och administrativa team. Även ett bemanningsteam finns knutet till varje utbildningsområde.

Fyra centrala stödfunktioner - avdelning för kvalitet och myndighet, ekonomiavdelning, HR-avdelning och kommunikationsavdelning - fungerar som stöd till förskolorna och utbildningsområdena och ska också ge förskolenämnden underlag för att kunna ta sitt ansvar. Utbildningscheferna och avdelningscheferna utgör tillsammans förvaltningsledningen som leds av förskoledirektören.

Plan för verksamheten

Med år 2019 sker uppstarten av en ny mandatperiod. Den nya nämndens arbete med att fortsätta att skapa förutsättningar för en förskola som stimulerar barns utveckling och lärande och som erbjuder en trygg omsorg tar vid. Nämndens arbete har ett långsiktigt perspektiv och sker med målet att skapa förutsättningarna för barnens bästa förskola. Detta avsnitt handlar om förutsättningar för detta arbete och om förändringar av vikt år 2019.

Efterfrågan och behov

Den senaste befolkningsprognosen för Malmö stad visar att antalet kommuninvånare under 2019 i åldersgruppen 1-5 år är relativt oförändrad jämfört med 2018 års nivå. Befolkningen har dock sedan prognosen gjordes ökat mer än förväntat. Befolkningsprognosen är förutom ett underlag till beräkning av nämndens kommunbidrag även en viktig planeringsförutsättning för såväl lokalmässig organisering som behov av medarbetare inom verksamheten.

Efterfrågan av förskoleplatser har de tre senaste åren legat på samma nivå, vilket innebär att knappt 90 procent av befolkningen i åldersgruppen 1-5 år har eller önskar plats inom förskoleverksamheten. Efterfrågan ökar med barnens ålder. Under år 2019 bedöms cirka 600 av stadens barn i åldersgruppen 3-5 år inte ta del av förskola eller pedagogisk omsorg.

	Budget 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Förändring utfall 2018/ budget 2019
Omräkning från barn till heltidsplatser				
Antal barn i befolkningen 1-5 år	23 423	23 352	23 348	-4
Antal barn i kö	160	170	170	0
Andel barn i befolkningen som efterfrågar plats	89,5%	89,7%	89,7%	
Antal placerade barn	20 803	20 785	20 773	-12
Omräkning heltidsplatser	98,0%	98,4%	98,4%	
Antal heltidsplatser	20 393	20 443	20 430	-13

Totalt budgeteras för 20 430 platser för 2019, som fördelas mellan kommunal och fristående verksamhet. Andelen platser inom den fristående verksamheten ökar successivt, vilket framgår av tabellen nedan. Inför 2019 görs bedömningen att cirka 17,5 procent av alla platser kommer att finnas i fristående förskolor eller i enskild pedagogisk omsorg.

	Budget 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Förändring utfall 2018/ budget 2019
Antal heltidsplatser				
Kommunal verksamhet	17 257	17 006	16 832	-174
Försäljning kommunal verksamhet	-20	-14	-17	-3
Köp av andra kommuner	50	42	50	8
Fristående verksamhet i Malmö	3 026	3 296	3 450	154
Fristående verksamhet utanför Malmö	80	113	115	2
Totalt antal heltidsplatser	20 393	20 443	20 430	-13

Andelen barn som är inskrivna i verksamhetsformen pedagogisk omsorg har de senaste åren ökat och detta bedöms fortsätta år 2019. År 2019 bedöms cirka 270 barn vara inskrivna i den kommunala eller fristående pedagogiska omsorgen. Motsvarande siffra i 2015 års nämndsbudget var cirka 170.

Barnens bästa förskola

Utvecklingen av förskoleverksamheten sker varje dag i mötet mellan barn och pedagoger. Målen för verksamheten har sin grund i skollagen och förskolans läroplan. Ansvaret för utbildningen klargörs i de nationella styrdokumenterna. Arbetet på enhetsnivå leds av förskolechefen och planeras och genomförs i arbetslagen.

Som huvudman för den kommunala förskoleverksamheten ska nämnden se till att utbildningen genomförs i enlighet med de nationella styrdokumenterna. I detta uppdrag ryms ansvaret att säkerställa likvärdig kvalitet i verksamheten genom att ge förskolorna de förutsättningarna som behövs för att uppdraget på enhetsnivå ska kunna genomföras.

I den lägesbedömning som årligen tas fram för att ge en övergripande bedömning av måluppfyllelsen görs en uppdelning i ekonomiska, materiella, personella och organisatoriska förutsättningar. Lägesbedömningen lyfter fram olika perspektiv på kvaliteten i Malmö stads förskolor. En central slutsats är att huvudmannen i många fall har möjlighet att påverka förutsättningarna för förskolorna att arbeta med målen i skollagen och förskolans läroplan. Lägesbedömning 2018 utgör ett av de centrala underlagen för planering av verksamheten år 2019.

Kvalitet, kompetens och kapacitet är tre sammanfattande begrepp som varit centrala i utvecklingsarbetet sedan förskolenämnden inrättades och som även fortsättningsvis sammanfattar utgångspunkterna för arbetet med att stärka förutsättningarna för att utföra kärnuppdraget.

Kvalitet

Nationell styrning

Enligt nya bestämmelser i skollagen ska varje huvudman biträdas av en skolchef med uppdrag att se till att föreskrifter som gäller för utbildningen följs. Föreskrifterna finns i första hand i skollagen och förskolans läroplan, men även i andra lagar och förordningar som till exempel arbetsmiljölagen och diskrimineringslagen. Förskolenämnden beslutade i oktober 2018 att utse förskoledirektör till skolchef för den kommunala förskoleverksamheten från och med den 1 januari 2019.

Ett centralt uppdrag för skolchefen är att samordna det systematiska kvalitetsarbetet samt hanteringen av brister som kan uppstå i förhållande till föreskrifterna. Om skolchefens befogenheter inte är tillräckliga för att åtgärda bristerna är det skolchefens ansvar att informera huvudmannen som är ytterst ansvarig.

En reviderad läroplan börjar gälla den 1 juli 2019. Arbetet tillsammans med barnen i förskolan sker med utgångspunkt i förskolans läroplan. Läroplanen bär vid sidan om skollagen förskolans värdegrund och anger inriktningen för det lokala utvecklingsarbetet på varje förskola. Under våren 2019 fortsätter det förberedelsearbete som pågått det senaste året och som nu inriktas på dialog och förankringsarbete i förskolornas arbetslag.

Måluppfyllelse

Det systematiska kvalitetsarbetet är ett krav i skollagen. I Malmö stads förskolor sker detta arbete utifrån en kvalitetsmodell som tar sin utgångspunkt i arbetslagens arbete och i kvalitetsrapportering och planering på enhetsnivå. På övergripande nivå sker uppföljning och analys i kvalitetsdialoger i ledningsgrupper och tillsammans med förskolenämndens presidium. Skriftlig rapportering sker i samband med den årligen återkommande lägesbedömningen.

En viktig slutsats i 2018 års lägesbedömning är att många förskolor lyfter fram det relationella förhållningssättet och barnsynen som avgörande för verksamhetens kvalitet. För att förskolorna ska kunna ge förutsättningar för exempelvis barns inflytande och delaktighet behövs stabilitet i barngrupperna och medarbetare som är närvarande, engagerade och medforskande. Personalens kompetens i mötet med barnen är därför en avgörande förutsättning för måluppfyllelsen. Vidare utgör sättet att organisera barngrupperna en viktig förutsättning för professionell omsorg och god undervisning. Betydelsen av ett relationellt förhållningssätt blir extra tydligt inom de läroplansområden som ska genomsyra all verksamhet, till exempel

förskolornas jämställdhetsarbete, värdegrundsarbetet, barns inflytande och delaktighet och även förskolornas gemensamma utvecklingsområde *Alla barns rätt till stöd*.

Förskolan ska enligt skollagen och läroplanen genomsyras av ett öppet och demokratiskt klimat där varje barn får uppleva sitt eget och andras värde och ges möjlighet och stöd i att kunna utöva sina rättigheter. Lägesbedömningen pekar på ett fortsatt behov av utvecklingsinsatser för att stärka barnens inflytande och delaktighet.

Det enskilda barnets rätt till stöd utifrån sina egna förutsättningar och behov är en nyckelfråga för kommunens förskolor, både med hänsyn till läroplansuppdraget och kvalitetsarbetet på den enskilda förskolan och i förhållande till skollagens likvärdighetskrav. *Alla barns rätt till stöd* har varit ett prioriterat utvecklingsområde inom den kommunala förskoleverksamheten i Malmö stad sedan 2015. Inriktningen 2019 är att fortsätta utvecklingsarbetet med utgångspunkt i pågående uppföljning och analys.

Utvecklingsarbetet kring barns rättigheter på kommunens förskolor sker i första hand på lokal nivå. Arbetet utgår ifrån värdegrundsuppdraget i skollagen och förskolans läroplan som bär med sig barnkonventionens grundprinciper. Detta är en viktig utgångspunkt när förskolenämndens verksamhet bidrar i arbetet med Malmö stads utvecklingsplan för arbetet med barns rättigheter. Förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld utgör en viktig utvecklingsfråga under år 2019.

Flera mål i läroplanen kan kopplas till ekologisk hållbarhet. Det sker ett dagligt arbete tillsammans med barnen kring lärande och utforskande på miljöområdet. Förskolenämnden fortsätter år 2019 arbetet för att bidra till målen i Malmö stads miljöprogram kring bland annat hållbar matkonsumtion, minskade klimatutsläpp och ett giftfritt Malmö.

Utifrån förskolornas kvalitetsdialoger står det klart att en likvärdig tillgång till IT och digitala verktyg är en avgörande förutsättning för att medarbetarna på förskolorna ska kunna genomföra det pedagogiska uppdraget. Behovet av ett helhetsgrepp kring digitaliseringsfrågor betonas i den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet. I Malmö stad vilar det långsiktiga arbetet med digitalisering på ett kommungemensamt program för digitalisering - *Det digitala Malmö*. I arbetet inom förskolenämndens verksamhet finns sedan år 2018 en digitaliseringsstrategi för åren 2019-2022. Här identifieras fyra fokusområden för kommande års arbete med digitalisering. Fokusområdena tar fasta på följande fyra aspekter:

- Barnens digitala kompetens som ett sätt att förbättra förutsättningarna för barnens utveckling och lärande.
- Relationen mellan förvaltningen och vårdnadshavarna, som förväntas präglas av en tillgänglig, enkel och trygg digital service.
- Digitalt utvecklingsarbete som en integrerad del av all verksamhetsutveckling.
- Support, förvaltning och drift av digitala verktyg och system kännetecknas av att de är professionella, effektiva och uppskattade samt utvecklas i takt med förskolans behov.

Förskolans profession

Förskolechefernas uppdrag att leda verksamheten och medarbetarnas förutsättningar att utföra läroplansuppdraget kommer att stå i fokus år 2019. Här utgör förskolechefens ansvar att leda det pedagogiska arbetet på förskolorna, vikten av ett nära ledarskap och tilltron till medarbetarnas förmåga att utveckla verksamheten centrala utgångspunkter.

Resultatet av pågående utvärdering av organisationsutvecklingen som genomfördes 2016 kommer att presenteras under våren 2019. Syftet är att ge en bild av hur organisationsutvecklingen påverkat förutsättningarna för förskolecheferna och medarbetarna att uppfylla sina uppdrag i arbetet med barnens utveckling och lärande. Resultatet kommer att utgöra underlag för den fortsatta verksamhetsutvecklingen.

Att skapa förutsättningar för dokumentation, reflektion, analys och kollegialt lärande är ytterligare ett sätt att stärka professionen i det verksamhetsnära utvecklingsarbetet. Förskoleverksamhetens gemensamma riktlinjer för tid för verksamhetsutveckling anger ramar för hur mycket tid varje enskild medarbetare i förskolorna minst ska avsätta för arbete med verksamhetsutveckling. En uppföljning av förskolornas tillämpning av de gemensamma riktlinjer som genomfördes under 2018 visar på flera positiva effekter, men även

att det återstår arbete på vissa förskolor innan tid för verksamhetsutveckling kan sägas ha fått fullt genomslag i verksamheten. Förankringsarbetet fortsätter under 2019 i samverkan med berörda fackliga organisationer.

Arbetet med införande av ett IT-stöd för registrering av barns vistelsetid på förskolan (VISP) fortsätter under år 2019. Utifrån det enskilda barnets perspektiv när det gäller säkerhet och planeringen av verksamheten är information om barns närvaro eller frånvaro vid varje tidpunkt under dagen avgörande.

För att lyckas skapa en likvärdig och kvalitativ verksamhet är utmaningen att på ett kvalitativt och ekonomiskt hållbart sätt bemanna förskolan. Resurs- och bemanningsplanering är därför extra viktig i en organisation som har en utmanande kompetensförsörjningssituation. Kopplat till läroplansuppdraget finns ett behov av schemaläggning av medarbetare för att maximera förskollärarnas, barnskötarnas och pedagogernas tid med barnen och samtidigt skapa utrymme för verksamhetsutveckling, enskild och tillsammans med kollegorna i arbetslaget. I detta arbete utgör information om barnens vistelsetid nödvändig kunskap. För att kunna använda den nya kunskapen i den dagliga bemanningsplaneringen och schemaläggningen behövs ett effektivt och användarvänligt IT-stöd på stadens förskolor. Förskolenämndens verksamhet bedöms inte ha tillgång till ett sådant IT-stöd i dagsläget och inväntar Malmö stads övergripande arbete år 2019.

Under de senaste åren har arbetet med införandet av bemanningsteam i samtliga utbildningsområden samt utbildningsinsatser kring resurs- och bemanningsplanering bidragit till minskningen av andelen timavlönade och en ökad kvalitet i verksamheten. Införandet av den nära ledningsfunktionen, biträdande förskolechef, har också bidragit till att säkerställa en god planering och organisering. Utbildningsinsatser inom resurs- och bemanningsplanering kopplat till barnens vistelsetid kommer att fortsätta utvecklas för att säkerställa en resurs- och bemanningsplanering som utgår från verksamheten och barnens behov.

Kompetens

Tillgången till personal med rätt kompetens är en av de största utmaningarna i det fortsatta arbetet för att skapa en likvärdig förskoleverksamhet med god kvalitet. Här är förskolenämndens samlade kompetensförsörjningsinsatser, arbetet med tid för verksamhetsutveckling och arbetet för att stärka det nära pedagogiska ledarskapet genom organisationsutveckling centrala beståndsdelar. Förskolechefer ges med detta möjlighet att fokusera på sitt uppdrag som pedagogiska ledare och sitt ansvar för verksamhetens kvalitet.

Behålla kompetens

Tillgången till förskollärare i organisationen påverkar förutsättningarna för att planera och utföra verksamheten utifrån läroplansuppdraget. Det råder brist på förskollärare, en situation som är aktuell både nationellt och i Malmö. Att aktivt arbeta med utveckling av förskollärarnas förutsättningar kommer att vara ett centralt fokus under år 2019. Detta arbete kommer att genomföras tillsammans med professionen i involverande processer och bedöms bidra till förbättring av förskollärarnas förutsättningar och arbetsvillkor. Det lägger också en grund för den fortsatta utvecklingen av nämnden som attraktiv arbetsgivare.

Kontinuitet i personal- och barngrupperna är en fortsatt viktig kvalitetsfråga och strategier för att nyttja den samlade kompetensen i arbetslagen optimalt är avgörande för att en likvärdig förskola med god kvalitet ska kunna säkerställas.

Kompetenshöjande utbildningar för barnskötare har bidragit till kvaliteten i verksamheterna de senaste åren och andelen barnskötare med barnskötarutbildning har ökat. Fördjupad samverkan med gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kring barnskötarutbildningen har bland annat resulterat i ökad andel vuxenstuderande, vilket på sikt väntas gagna kompetensförsörjningen. Detsamma gäller det nära samarbetet med Arbetsförmedlingen, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen samt arbetsmarknads- och socialförvaltningen kring arbetsmarknadspolitiska insatser såsom bland annat traineer och förskoletalanger. Bedömningen är att antalet barnskötare med formell utbildning på sikt ytterligare kommer att öka utifrån de kompetensförsörjningsinsatser för barnskötare som pågår.

En modell som ska tydliggöra yrkeskarriären för barnskötare genom att åskådliggöra kompetensnivåer, från novis till excellent, inom yrket är under implementering. Syftet med modellen är att tydliggöra utvecklingsmöjligheter i yrkesrollen och bidra till att verksamheten synliggör kompetensen hos såväl den enskilde individen som i arbetslagen och förvaltningen i stort.

Som en del i att säkra kompetensförsörjningen inom förskola samt för att attrahera och rekrytera nya medarbetare ansökte förskoleförvaltningen, i samverkan med gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen som är utbildningsarrangör, under 2018 om en ny yrkeshögskoleutbildning - pedagog med inriktning mot förskola. Syftet med den nya utbildningssatsningen var att komplettera redan existerande kompetens inom förskolan. Avslag har i dagarna meddelats och under 2019 fortsätter arbetet med frågan gällande yrkeshögskoleutbildning.

Genom konceptet *Förskolekarriär* synliggörs förskolenämnden som en attraktiv arbetsgivare i sociala medier såväl som på marknadsföringsytor inom och utanför staden. Vidare fortsätter arbetet med ambassadorsprogrammet, där medarbetare är arbetsgivarens ansikte utåt till studenter och andra framtida medarbetare.

Lönebildning

Förskolenämnden behöver kunna erbjuda en konkurrenskraftig lön jämfört med omvärlden för att både behålla och rekrytera nya medarbetare. För att möta den hårdnande konkurrensen både internt inom Malmö stad och externt med andra kommuner behöver förskolenämnden arbeta på bred front med lönebildningsfrågan i flertalet yrkeskategorier inom förvaltningen.

Bristen på förskollärare har medfört att yrkesgruppen varit prioriterad i Malmö stad i samtliga löneöversyner sedan år 2013. Syftet har varit att höja medellönen för förskollärare utifrån lönestrukturen för yrkesgruppen. Trots detta visar jämförelser att löneläget för förskollärare med kortare erfarenhet inte kan mäta sig med lönerna i övriga kommuner eller internt i Malmö stad. Idag tilldelas merparten av statsbidraget *Lärarlönehyftet* till grundskolan och gymnasieskolan, vilket påverkar utvecklingsmöjligheterna.

Lönebildningsarbetet kräver stor medvetenhet och långsiktighet där lönebildning är ett komplement till andra insatser för att vara en attraktiv arbetsgivare. Det finns ett behov av att undersöka offensiva och innovativa möjligheter för att attrahera medarbetare genom lönebildningsarbetet. Det långsiktiga och strategiska löneanalytiska arbetet fortsätter de kommande åren för att säkra kompetensförsörjningen.

Arbetsmiljö och hälsa

Vid 2018 års avstämning av sjukfrånvaron konstaterades en marginell ökning i förhållande till föregående års resultat. Utmaningen att minska ohälsan i organisationen är en fortsatt en komplex fråga. Bedömningen är att de åtgärder och aktiviteter som pågår och planeras är långsiktigt hållbara och kan bidra till en minskad sjukfrånvaro på sikt. Ett dilemma när det gäller utvecklingen av sjukfrånvaron är långtidssjukfrånvaron, som ofta innefattar komplexa sjukdomsbilder där sjukvårdens tillgänglighet och ett nära samarbete med försäkringskassan är betydelsefullt. Det förs även kontinuerlig dialog med företagshälsovården kring insatser i organisationen och hur det verksamhetsnära stödet från företagshälsovården på bästa sätt kan öka.

Det intensifierade stödet till förskolechefer och biträdande förskolechefer kring rehabilitering fortsätter kring långtidssjukskrivningar samtidigt som fokus riktas till arbetet med korttidssjukskrivningar. Arbetsättet har gett resultat och korttidssjukfrånvaron har likt långtidssjukfrånvaron minskat sedan det intensifierade arbetet tog sin början. En förutsättning är det fortsatta arbetet med insatser för att förbättra arbetsmiljön och minska sjukfrånvaron. En god arbetsmiljö verkar främjande för medarbetarnas möjligheter till samarbeten och gemenskap, vilket gagnar hälsan. En god arbetsmiljö attraherar även nya medarbetare.

Ledningsorganisationen med förste förskollärare och biträdande förskolechefer ska stärka och samordna det pedagogiska utvecklingsarbetet på varje förskola och förbättra arbetsmiljön för medarbetarna genom ett nära ledarskap och en god resursplanering i vardagen. Organisationsutvecklingen ska möjliggöra att friskfaktorer stärks, framförallt det närvarande ledarskapet. Detta förväntas få ytterligare positiva effekter på sjukfrånvaron och arbetsmiljön under åren framöver. Det partsgemensamma arbetet kring chefers arbetsmiljö som en del i främjande och förebyggande åtgärder fortsätter.

I samarbete med företagshälsovården har ett arbetssätt tagits fram som innebär arbetsplatsnära insatser med syfte att förbättra arbetsmiljön och minska korttidssjukfrånvaron - *Hållbar 2.0*. Vidare har även ett utbildningskoncept för ergonomi inom förskolan utarbetats i samarbete med företagshälsovården. Detta innebär att varje medarbetare får likvärdig kunskap om sin egen påverkan på ergonomin, och kan verka för att medvetenheten kring ergonomi stärks i hela organisationen.

Bedömningen är att det behöver utvecklas fler former för samarbete med Försäkringskassan och företagshälsovården för att på ett proaktivt sätt kunna fullgöra arbetsgivarens arbetslivsinriktade rehabiliteringsansvar samt arbeta effektivt med det förebyggande arbetet. En dialog har därför påbörjats med Försäkringskassan kring framtida arbetssätt.

När förskollärarnas sjukfrånvaro ökar är det avgörande att få mer kunskap om de bakomliggande faktorerna för att kunna möta denna utmaning med rätt insatser. Förskollärares sjukskrivningstal är en stor utmaning, både på individ- och på samhällsplan. För att skapa ökad kunskap om och förståelse för dilemman i förskollärares uppdrag pågår en forskningsstudie i samarbete med Malmö universitet. Detta sker mot bakgrund av förskollärares ökade psykiska ohälsa och sjukfrånvaro, samt för att klargöra möjliga förebyggande åtgärder. Slutrapporten, som väntas i början av 2019, ger viktig kunskap inför det fortsatta arbetet de kommande åren.

Kapacitet

Strategisk lokalplanering

Under flera år har ett stort fokus för förskolenämnden varit att öka platstillgången. Antalet barn i förskoleåldern ökar nu inte i samma omfattning som tidigare år och arbetet med att erbjuda tillräcklig lokalkapacitet är mer i balans med den totala efterfrågan. År 2018 bedömdes platstillgången i staden som tillräcklig för att hantera efterfrågan under hela året.

Lokalförsörjningsplanen för perioden 2019 till 2028 är den strategiska utgångspunkten för nämndens fortsatta lokalplanering. Prognosen över platsutvecklingen i staden visar att den totala tillgången på platser under planeringsperioden fram till 2028 är tillräcklig. Den visar dock på fortsatta geografiska obalanser i fördelningen av platser i staden, och att det generellt sett råder brist på förskoleplatser i stadens centrala delar.

Trots omfattande ombyggnation, upprustning och avveckling finns det fortfarande förskolor där kvaliteten i inne- och utemiljön bedöms som otillräcklig. I nuläget har befolkningsökningen en marginell årlig effekt på behoven av utbyggnad. Det är snarare behovet av att ersätta lokaler med brister och inriktningen att etablera samhällsservice såsom förskola i nybyggnadsområdena som påverkar behovet av bruttoutbyggnad. Dessa omständigheter är problematiska eftersom befolkningsutvecklingen är styrande för nämndens resurstilldelning.

Samhällsservice som förskola i nybyggnads- och förtätningsområden bör lyftas som särskilda strategiska investeringar för staden, och borde ges en annan eller särskild finansiering. Här utgör Hyllie och Amiralsstaden exempel.

I lokalförsörjningsplanen tydliggörs att planeringsläget har förändrats och fortsatt utredningsarbete och fördjupade analyser om kostnadsutveckling och finansiering krävs under 2019. Detta i syfte att presentera nya planerings- och placeringsstrategier i förhållande till de ekonomiska förutsättningarna. Ett sådant arbete kan också komma att resultera i förändrade bedömningar kring behovet av kapacitet i staden som helhet och i olika områden. Skärpta myndighetskrav och höga ambitioner kring stadens utveckling är också en fortsatt utmaning i detta arbete.

Samarbete kring lokalmässiga förutsättningar

Förskolenämnden strävar efter att skapa förutsättningar för lokaler som har kvaliteter och funktioner som är angelägna för den pedagogiska verksamheten. Under år 2019 fortsätter samarbetet mellan förskolenämnden och servicenämnden samt privata fastighetsägare för att effektivisera drift och skötsel av förskolorna och deras utemiljöer.

När det gäller avvecklingar har målet om en likvärdig förskola stor betydelse och påverkar hur planeringen ska förhålla sig till lokaler med bristande fysisk miljö. Överenskommelsen om att lämna vissa lokaler till grundskolan har också påverkan på planeringen. Eftersom nämndens resurser till stor del styrs av befolkningsutvecklingen, blir högre lokalkostnader till följd av exempelvis avvecklingar en kostnad som måste finansieras inom befintlig ram.

Projektet - *Fokusgrupp Framtidens förskola* är en plattform för olika kompetenser inom förskolenämndens verksamhet för att arbeta med utveckling av förskolors fysiska utformning för att skapa likvärdiga, hållbara och kostnadseffektiva lösningar. Arbetet fortsätter under 2019.

Möjligheterna för barn att utforska naturen ser olika ut mellan olika förskolor. Att få vistas i en grönskande miljö kan gagna barn som idag inte har tillgång till de utemiljöer som de behöver och detta kan bidra till utjämnande effekter av socioekonomiska skillnader. Barn i de kommunala förskolorna ges möjlighet att besöka Bokträdgården i Torup med en stimulerande utemiljö och med utrymme att röra på sig i lek och olika aktiviteter. Förskolebussar används för att kompensera förskolor som har brister i den egna utemiljön eller förskolor där barnen har begränsad tillgång till natur och andra miljöer till följd av socioekonomiska faktorer.

Stärkt kostnadskontroll

Om lokalkostnaderna ökar mer än det procentuella tillskottet i budgetramen har detta direkt påverkan på det ekonomiska utrymmet för den pedagogiska verksamheten. Ett särskilt analysarbete för att identifiera och utreda faktorer som påverkar kostnadsutvecklingen pågår tillsammans med serviceförvaltningen. Det finns ett stort behov av åtgärder för att påverka kostnadsutvecklingen framöver när det gäller ny- och ombyggnad. Bland annat har flertalet av de lokaler som har brister i den fysiska miljön och som avses att avvecklas, generellt sett låga lokalkostnader. Sammantaget är det angeläget att under 2019 vidta åtgärder som både på kort och lång sikt påverkar kostnadsutvecklingen. En åtgärd som vidtagits är att senarelägga planerade projekt.

Förskolans betydelse för Malmös utveckling

Den nationella kommissionen för jämlik hälsa och Kommissionen för ett socialt hållbart Malmö har uppmärksammat det tidiga livets förutsättningar som en avgörande faktor för god hälsa. Vikten av en kvalitativ och likvärdig förskola lyfts särskilt fram. Under 2019 kommer processen kring och resultatet av Malmökommissionen att utvärderas på uppdrag av kommunstyrelsen. Utvärderingen ska vara framåtsyftande och kunskaperna som genereras från den ska användas i stadens arbete för Agenda 2030. Förskolenämnden kommer att vara delaktiga i utvärderingen och har en viktig roll i att förmedla det som gjorts utifrån Malmökommissionen för att stärka förskoleverksamheten i Malmö.

Utöver detta kommer förskolenämndens verksamhet att fortsätta med ett antal insatser under 2019, utöver kärnuppdraget, för att öka den sociala hållbarheten i Malmö. Det rör sig om insatser för att få fler barn i förskola, arbeta med uppsökande verksamhet i samverkan med idéburen sektor och att arbeta med barnets bästa i centrum genom familjecentraler och öppen förskola.

Familjecentraler och uppsökande verksamhet

Familjecentraler underlättar för familjer att få kontakt med viktiga stödfunktioner i samhället då öppen förskola, socialtjänst, barnhälsovård och barnmorskemottagning finns i samma lokal. Detta bidrar till stärkta förutsättningar för förskolenämndens uppsökande verksamhet och möjligheter att minska antalet barn utanför förskoleverksamheten.

Förskolenämnden arbetar även för att alla kommunala öppna förskolor ska bli en del av en familjecentral. Även de öppna förskolor som idag inte ingår i en familjecentral är viktiga i den uppsökande verksamheten. Malmö stads arbete har uppmärksammat nationellt genom öppna förskolan Hera som bland annat ger nyanlända barn och vårdnadshavare möjlighet att tidigt komma i kontakt med förskolans verksamhet.

Under år 2019 kommer en ny familjecentral att öppna i Lindängen och planeringen fortsätter för att öppna fler familjecentraler i staden gemensamt med arbetsmarknad- och socialnämnden och Region Skåne. Detta är en fortsättning på ett långsiktigt arbete för att successivt öka antalet familjecentraler i

Malmö.

Förskolenämndens arbete för att vidareutveckla den språkstödande verksamheten på öppna förskolor och familjecentraler fortsätter under år 2019. En viktig del i detta arbete är samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt idéburen sektor.

Samverkan med idéburen sektor kommer att utvecklas vidare med målet att nå fler vårdnadshavare och ge kunskap om förskolan och dess kvalitéer. Denna samverkan kommer även att fördjupas för en mer långsiktig och gemensam utveckling kring social hållbarhet.

Omvärlds- och opinionsarbete

För att ytterligare sätta förskolan på agendan och höja dess status kommer förskolenämnden stärka sitt omvärlds- och opinionsarbete under 2019. Förskolan påverkas av samhällsutvecklingen i stort och hur Malmö stad förhåller sig, agerar och kommunicerar i relation till dessa förändringar påverkar det egna handlingsutrymmet. Förverkligandet av visionen om barnens bästa förskola är därför delvis beroende av utvecklingen hos nationellt beslutsfattande aktörer.

Malmö stad har en möjlighet att påverka utvecklingen genom ett proaktivt, långsiktigt, forskningsbaserat och transparent omvärlds- och opinionsarbete. För att åstadkomma detta kommer ett arbete att bedrivas under 2019 utifrån den strategi som tagits fram under 2018. Denna har sin grund i Malmö stads övergripande program för strategiskt omvärldsarbete som kommunfullmäktige beslutade om 2017.

Arbetet kommer att fokusera på att förankra arbetssättet, bygga upp förutsättningar för ett framgångsrikt omvärldsarbete samt att påbörja ett konkret arbete gentemot den nationella nivån utifrån ett antal prioriterade frågor.

Ekonomi

Kommunens nämnder och styrelser har ansvar för sin ekonomi inom de ekonomiska ramar som fastställs av kommunfullmäktige. För förskolenämnden styr skollagen och skolförordningens bestämmelser hur bidrag till fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg ska fördelas. I skollagstiftningen framgår att bidraget till enskilda huvudmän ska bestämmas efter samma grunder som kommunen använder för den egna verksamheten. För mer ingående information hur förskolenämnden fördelar bidrag till kommunala och fristående verksamheter se bilaga 1 *Regler för ersättning till kommunala och fristående förskolor och pedagogisk omsorg*. För fördelning av ersättning på enhetsnivå se bilaga 2 *Grundbelopp till förskolor och pedagogisk omsorg 2019*.

Nämndens intäkter

Medel för finansiering av den löpande verksamheten erhåller nämnden i form av kommunbidrag, vilket beslutas av kommunfullmäktige. Det ekonomiska ansvaret innebär att nämndernas nettokostnader inte får överskrida tilldelat kommunbidrag.

Förskolenämndens kommunbidrag uppgår för 2019 till 2 895,3 Mkr. Jämfört med nämndsbudget 2018 har kommunbidraget totalt ökat med 82,7 Mkr.

Nämnden har tillförts medel för ökade kostnader med 84,7 Mkr, en ökning med 3 procent. Kommunbidraget har minskat med 9,4 Mkr avseende demografiska förändringar, detta då befolkningen jämfört med nämndsbudget 2018 bedöms vara lägre. Nämnden har ålagts ett krav på effektiviseringar om 0,5 procent, vilket motsvarar 14,5 Mkr. Utöver detta har förstärkning i form av 10 Mkr tillförts nämndens kommunbidrag. Tabellen redogör för alla kommunbidragsförändringar sedan nämndsbudget 2018.

	Mkr
Kommunbidrag nämndsbudget 2018	2 812,6
Tilläggsbudget ändrat PO-pålägg	11,7
Kommunbidragsväxling CTC	0,7
Effekter PO-pålägg interna köp	0,6
Solidarisk finansiering IT	0,3
Omfördelning kommunbidrag televäxel	-1,6
Bas kommunbidrag 2018	2 824,2
Indexuppräknning 3% för ökade kostnader	84,7
Demografieffekt baserad på befolkningsprognos	-9,4
Effektivisering 0,5%	-14,5
Förstärkning	10,0
Kommunbidragsväxling specialtransporter	0,2
Kommunbidrag nämndsbudget 2019	2 895,3
Ökning 2018-2019	82,7

Utöver kommunbidrag har förskolenämnden vissa andra intäkter. Statsbidrag riktade till den kommunala huvudmannen uppgår till 80,9 Mkr. Dessa statsbidrag består för 2019 av statsbidrag för OB-verksamhet, kvalitetssäkrande åtgärder och ersättning för asylsökande barn i förskola. Även statsbidrag för att följa gränserna för maximal avgift för barnomsorgsavgifter ingår i denna summa, där detta bidrag minskas av staten årligen. För förskolenämndens del återfås en viss del i form av ökade barnomsorgsavgifter, där kommunstyrelsen årligen beslutar om nya avgiftsnivåer, men det motsvarar inte hela minskningen av statsbidraget. Totalt sker en minskning av alla statsbidrag med 4,3 Mkr jämfört med nämndsbudget 2018.

Fristående verksamheter kompenseras vid utbetalning från kommunen med ett tillägg om sex procent på priset då de saknar möjlighet att dra av kostnaderna för mervärdesskatt. Nämnden ansöker på grund av detta om ersättning från staten, vilket budgeteras till 31,8 Mkr.

Barn från andra kommuner som går i kommunal förskola i Malmö innebär 2,3 Mkr i budgeterade intäkter.

I budgeten ingår också resurser med 2,2 Mkr avseende förskolans andel av Gröna skolgårdar samt tillskott för värdegrundsarbete. De totala intäkterna riktade till förskolenämnden uppgår därmed till 3 012,5 Mkr, se tabell nedan.

Intäkter Mkr	Budget		Skillnad budget
	2019	Andel	2018
Kommunbidrag	2 895,3	96,1%	70,7
Statsbidrag	80,9	2,7%	-4,3
Ersättning av mervärdesskatt	31,8	1,1%	4,4
Försäljning av plats annan kommun	2,3	0,1%	-0,3
Övriga intäkter	2,2	0,1%	0,7
Summa	3 012,5	100%	71,2

Nämndens kostnader

Innan beräkning av grundbelopp till de fristående och kommunala verksamheterna sker enligt nämndens resursfördelningsmodell, dras vissa kostnader av från ovanstående intäkter.

Lokalkostnader i de kommunala förskolorna och kommunal pedagogisk omsorg budgeteras till 517,6 Mkr. I beloppet ingår hyreskostnader, kostnader för lokalvård, vaktmästeri, el, kapitalkostnader och löpande underhåll. Lokalkostnaderna avseende de kommunala förskolorna har ökat med 5,8 Mkr jämfört med 2018 års budget.

Fristående verksamheter erhåller en ersättning som motsvarar kommunens genomsnittliga lokalkostnad per plats. Denna kostnad budgeteras till totalt 103,9 Mkr, vilket är en ökning med 15,2 Mkr jämfört med nämndsbudget 2018. Ökningen beror dels på att de kommunala lokalkostnaderna ökar, men även ökningen av antalet barn inom de fristående verksamheterna påverkar dessa kostnader.

Budgeten för tilläggsbelopp, förskoletransporter samt specialverksamheter uppgår till 71,5 Mkr för kommunala och fristående verksamheter.

För familjecentraler och öppna förskolor budgeteras 17,2 Mkr, vilket innefattar totala kostnader för nio kommunala familjecentraler och öppna förskolor.

Kostnader för förskolenämnden beräknas till 2,1 Mkr. Kostnader för myndighetsutövning och administration budgeteras till 166 Mkr, varav 45,6 Mkr är kostnader för IT-system. För administrativa kostnader i de kommunala utbildningsområdena avsätts ytterligare 21 Mkr inklusive lokalkostnader.

Fristående verksamheter erhåller utöver grundbeloppet ersättning för administration och mervärdesskatt. Kostnaden för detta måste budgeteras separat innan utrymmet för grundbelopp till kommunala och fristående verksamheter kan beräknas. Kostnaden för detta budgeteras till 42,1 Mkr.

För malmöbarn som går i förskola eller pedagogisk omsorg i annan kommun beräknas kostnaden till 6,8 Mkr.

Sammantaget uppgår kostnaderna för lokaler, myndighetsutövning, administration, ersättning för administration och mervärdesskatt till fristående verksamheter samt kostnader för barn i andra kommuner till 948,2 Mkr. Se tabell nedan.

Kostnader Mkr	Budget		Skillnad budget
	2019	Andel	2018
Lokalkostnader kommunal verksamhet	517,6	17,2%	5,8
Lokalkostnadsersättning fristående verksamhet	103,9	3,4%	15,2
Tilläggsbelopp, transporter och specialverksamheter	71,5	2,4%	0,2
Familjecentraler och öppna förskolor	17,2	0,6%	1,1
Nämnd	2,1	0,1%	0,0
Myndighetsutövning och administration	166,0	5,5%	-1,0
Administration i kommunala utbildningsområden	21,0	0,7%	-0,3
Ersättning administration och mervärdesskatt fristående	42,1	1,4%	6,0
Grundbelopp för verksamhet i annan kommun	6,8	0,2%	0,2
Kostnader innan resursfördelning	948,2	31,5%	27,3
Grundbelopp för kommunal verksamhet	1 703,4	56,5%	-8,8
Grundbelopp fristående verksamhet	360,8	12,0%	52,6
Belopp till resursfördelning	2 064,2	68,5%	43,8
Total summa	3 012,5	100,0%	71,2

Grundbelopp

Återstående budget uppgår för 2019 till 2 064,2 Mkr. Detta belopp fördelas på de 20 397 heltidsplatser som budgeteras i kommunal verksamhet samt i fristående förskoleverksamhet och enskild pedagogisk omsorg. Beloppet fördelas enligt resursfördelningsmodellen och viktas utifrån ålderskategori och om barnet har en hel- eller deltidsp plats. Se bilaga 3 *Specifikation av grundbelopp 2019* för mer detaljerad beräkning.

Grundersättningen ökar med 1905 kr per plats, eller 2,0 procent, jämfört med budgeten för 2018.

De fristående förskolorna erhåller en ökad lokalkostnadsersättning om 1 100 kr per plats. För de fristående förskolorna blir den sammantagna ersättningen totalt 2,4 procent högre jämfört med nämndsbudgeten 2018.

Den kommunala och enskilda pedagogiska omsorgen får också en ökad grundersättning med 2,0 procent jämfört med föregående år. För den enskilda pedagogiska omsorgen innebär detta att den sammantagna ersättningen ökar med 1,9 procent jämfört med nämndsbudget 2018.

	Budget 2018	Budget 2019	Förändring jfr med budget 2018	
Kommunal förskola				
Grundersättning (snitt)*	95 249	97 154	1 905	2,0%
Totalt per plats kr	95 249	97 154	1 905	2,0%

	Budget 2018	Budget 2019	Förändring jfr med budget 2018	
Fristående förskola				
Grundersättning (snitt)*	95 249	97 154	1 905	2,0%
Lokalkostnadsersättning	29 701	30 801	1 100	
Totalt per plats kr	124 950	127 955	3 005	2,4%

	Budget 2018	Budget 2019	Förändring jfr med budget 2018	
Kommunal pedagogisk omsorg				
Grundersättning (snitt)*	95 249	97 154	1 905	2,0%
Totalt per plats kr	95 249	97 154	1 905	2,0%

	Budget 2018	Budget 2019	Förändring jfr med budget 2018	
Enskild pedagogisk omsorg				
Grundersättning (snitt)*	95 249	97 154	1 905	2,0%
Lokalkostnadsersättning	6 250	6 250	0	
Totalt per plats kr	101 499	103 404	1 905	1,9%

*) Grundersättningen är beräknad som ett viktat genomsnitt av grundersättningen för yngre och äldre barn

För både kommunal och fristående verksamhet förändras storleken på varje enhets specifika strukturersättning beroende på avläsningen av inskrivna barn i september 2018. Totalt fördelas 82,6 Mkr i strukturersättning, vilket motsvarar fyra procent av det totala grundbeloppet.

Kommunala förskolor

Utifrån budgeterat antal platser resursfördelas totalt 1 703,4 Mkr till de kommunala verksamheterna. Beloppet per plats, i genomsnitt 97 154 kr, påverkas förutom av enhetens strukturersättning även av andra intäkter och kostnader.

Utöver grundbeloppet erhåller de kommunala enheterna intäkter till följd av barnomsorgsavgifter. Dessa intäkter budgeteras till totalt 152,4 Mkr för nämnden, vilket inkluderar ökningen till följd av förändringar i maxtaxan. Detta motsvarar 9 000 kr per plats. De fristående verksamheterna erhåller barnomsorgsavgifter direkt från vårdnadshavarna.

Intäkter i form av statsbidrag för mindre barngrupper tillkommer också och budgeteras separat för de kommunala förskolorna. 2019 bedöms förskolenämnden få 18 Mkr i statsbidrag för mindre barngrupper, vilket är en minskning jämfört med nämndsbudget 2018 med 2 Mkr. Det totala bidraget motsvarar 1 073 kr per plats. Det finns en osäkerhet i denna bedömning på grund av statliga förändringar. De fristående verksamheterna ansöker själva om detta statsbidrag.

Utöver detta tillkommer intäkter för medarbetare som innefattas av statsbidrag Lärarlönelyftet, intäkter som innefattas av arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt fondmedel. Dessa intäkter varierar mellan olika enheter.

Vissa kostnader finansieras solidariskt av alla utbildningsområden, till exempel pedagogiska team, försäkringar, licenser, obetalda barnomsorgsavgifter, Pedagogisk Inspiration samt stöd vid uppstarter av nya förskolor. Den totala kostnaden för dessa poster budgeteras till totalt 61,7 Mkr vilket innebär 3 678 kr per plats. Den totala kostnaden förväntas minska men då antalet barn i de kommunala förskolorna minskar

mellan åren är avdraget per plats oförändrat.

Varje utbildningsområde har, utöver kostnaderna som finansieras gemensamt, områdescentrala kostnader per plats för specialpedagogiska team, ledningsgrupper, bemanningsteam med mera. Dessa kostnader beslutar respektive utbildningschef om utifrån sin organisering och behoven i området. De uppgår totalt till 266,4 Mkr vilket motsvarar i genomsnitt 15 766 kr per plats.

Intäkter och gemensamma kostnader för en genomsnittlig kommunal förskola framgår av nedanstående tabell.

Intäkter och gemensamma kostnader kommunal förskola		Kr per plats
Grundersättning		97 154
Strukturersättning (snitt för kommunala enheter)		4 048
Intäkter från barnomsorgsavgifter		9 000
Statsbidrag mindre barngrupper		1 073
Gemensamma kostnader		-3 678
Områdescentrala kostnader (snitt för alla utb.områden)		-15 766
Totalt kommunal förskola		91 831

De kommunala enheterna lägger efter denna fördelning sina detaljbudgetar. Merparten av kostnaderna är personalkostnader men även kostnader för mat och material tillkommer. För en uppdelning av de olika kostnadsposterna, se Bilaga 3 *Specifikation av grundbelopp 2019*.

Uppdrag kring effektivisering

De ekonomiska förutsättningar som Malmö stad och förskoleverksamheten står inför kommande år förutsätter ett fortsatt förändrings- och utvecklingsarbete för en väl fungerande och effektiv verksamhet. När det gäller nämndens uppdrag kring effektivisering år 2019 pågår sedan tidigare processer som har till syfte att bidra till en mer effektiv verksamhet.

Under 2018 skedde en utvärdering och nytt beslut togs om användning av förskolebussar. Detta ledde till avveckling av ett antal förskolebussar, vilket innebär en minskning av lokalkostnaderna om cirka 5,5 Mkr inför 2019.

Sedan 2017 pågår arbete med VISP, vilket under våren 2019 går in i ett nytt skede. Detta bedöms kunna skapa förutsättningar för en mer effektiv bemanningsplanering. Vidare pågår arbete avseende kostnadsutvecklingen för lokaler. Detta innebär bland annat att skjuta fram planerade projekt och arbeta med stärkt kostnadskontroll, vilket främst är ett långsiktigt arbete men som bedöms ge vissa effekter redan 2019.

En neddragning av tjänster inom stödfunktioner har genomförts inför år 2019. Samtidigt ökar kostnader för bland annat IT-system, informationssäkerhet och Malmö stads kontaktcenter, vilket innebär att minskningen av förvaltningens administrationskostnader inte blir så stor.

Resultaträkning

Tkr	Utfall 2018	Budget 2019	Förändring
Bidrag	161 785	147 320	-14 465
Övriga intäkter	2 466 504	2 495 881	29 377
Totala intäkter	2 628 289	2 643 201	14 912
Lönekostnader	-1 381 968	-1 378 251	3 717
PO-Pålägg	-539 090	-539 824	-734
Övriga personalkostnader	-1 985	-732	1 253
Totala personalkostnader	-1 923 043	-1 918 807	4 236
Lokal- och markhyror	-373 764	-391 808	-18 044
Övriga kostnader	-3 122 980	-3 196 948	-73 968
Avskrivningar	-24 723	-27 317	-2 594
Totala övriga kostnader	-3 521 467	-3 616 073	-94 606
Nettokostnad exkl. finansnetto	-2 816 221	-2 891 679	-75 458
Kommunbidrag	2 824 547	2 895 290	70 743
Finansiella intäkter	1	0	-1
Finansiella kostnader	-3 700	-3 611	89
Resultat	4 627	0	-4 627
Nettokostnad	-2 819 920	-2 895 290	-75 370

Investeringsram

Typ av investering	Utfall 2018	Budget 2019	Förändring
Inventarier i samband med nybyggnation	7 362	16 000	8 638
Förbättringar i inne- och utemiljö på befintliga förskolor	16 336	12 500	-3 836
Säkerhet	6 769	7 500	731
Utbildningsområde/Ekonomi-system	1 800	0	-1 800
Summa	32 267	36 000	3 733

Nämndsbudgeten ska baseras på investeringsramar enligt budgetbeslut i kommunfullmäktige. Nämndens investeringsram uppgår för 2019 till 36 Mkr.

Av investeringsramen avsätts 16 Mkr till investeringar i samband med nybyggnation. Nya investeringsobjekt under 2019 är Gyllins förskola, Hästskons förskola, Jollens förskola, Juvelens förskola, Molnets förskola, Tritons förskola, Tärnans förskola samt en utökning av Gubbabäckens förskola. Här ingår även investeringar gällande vissa nybyggnadsprojekt och omlokalisering av öppna förskolor/familjecentraler.

Resterande 20 Mkr av investeringsramen investeras i redan befintliga förskolor. 12,5 Mkr anslås till planerade förbättringar i inne- och utemiljön. För en förbättrad kvalitet och en trygg och säker miljö i befintliga förskolor avsätts 7,5 Mkr till åtgärder avseende säkerhet.